

## EEN IMPRESSIE VAN DE STADSGESPREEKEN MET PROFESSIONALS

Vele inwoners, (pleeg)ouders, verzorgers, grootouders, mantelzorgers en vrijwilligers deelden hun wensen, zorgen en ideeën over de toekomst van onze kinderen. Daarop volgde een serie stadsgesprekken met professionals, onder meer van de gemeente, maatschappelijke instellingen, uit de (jeugd)zorg en het onderwijs. Zij kwamen uit op drie aandachtsgebieden om samen kinderen een goede start te kunnen geven:

- A. Met de goede bril naar het kind kijken
- B. Vroeg is niet vroeg genoeg
- C. Van 40 naar 52 weken 'leren'

### A. MET DE GOEDE BRIL NAAR HET KIND KIJKEN

Iedereen wil gezien, gehoord en gewaardeerd worden. Voor kinderen is dit, aan het begin van hun ontwikkeling, nog belangrijker. In de werkgroepen kwam het volgende aan de orde:

#### Het kind volgen

Veel (jeugd)professionals krijgen terug dat jongeren 'gewoon als jongeren' behandeld willen worden. Vanuit hun eigen belevingswereld en talenten, niet vanuit beperkingen en het 'systeem'. Begeleiding en ondersteuning van kinderen mag niet verkokerd en los van elkaar plaatsvinden, maar moet levensloopgericht en samenhangend zijn. Laat in verschillende fases meerdere disciplines meekijken, bijvoorbeeld door expertise toe te voegen aan toegangsprofessionals op scholen. Zorg voor doorlopende leerlijnen en vergezichten. Bijvoorbeeld leerkrachten trainen om al vanaf groep 6 gesprekken met kinderen te voeren over beroepskeuze en loopbaan.

#### Perspectief

In de werkgroep wordt de film *R-newt present* getoond, waarin jongeren zelf hun visie geven over zaken in de samenleving. Zo laten zij zien hoe belangrijk ervaringsplekken voor hen zijn om weer perspectief te krijgen. 'Chefs level' is een project voor jongeren in de horeca, opgezet door R-Newt in samenwerking met partners als Bonheur Horeca Groep en de Rooi Pannen. Het project heeft algemene doelen en daarnaast heeft elke jongere zijn eigen doel(en). Zij ervaren persoonlijke vooruitgang en ontwikkeling en hebben meer kans op een reguliere baan.

#### Zelfbeschikking

Opgemerkt wordt dat jongeren meer zelfbeschikking moeten krijgen. Het meer mogelijk maken dat zij zelf keuzes kunnen maken en overal aan mee kunnen doen. Bijvoorbeeld ook via korting op allerlei voorzieningen, zoals OV, schoolkantine, horeca, cultuur, vermaak, evenementen etc.

### Echt luisteren

Professionals stellen elkaar de vragen: 'Hoe zorgen we ervoor dat we de stem van een jongere beter horen? Dat we begrijpen wat ze zeggen en er iets mee kunnen?' Jongeren zelf geven aan dat het hen trots maakt als er naar ze geluisterd wordt; het gevoel dat ze ertoe doen en iets kunnen bereiken. Door de toename van het aantal ouderen raken jongeren in de minderheid; we moeten er dus op letten dat we hun stem blijven horen. Het vereist een andere mindset, maar ook spelregels voor de wijze waarop je jongeren benadert en met hen in gesprek gaat. In elk geval vraagt het een veilige setting en een sensitieve houding.

### B. VROEG IS NIET VROEG GENOEG

Kinderen worden met name in het eerste jaar (en zelfs voor de geboorte) intensief gezien, en de ouders gehoord en geadviseerd, via het consultatiebureau. Door dit uit te breiden naar 5 jaar kan preventie en vroegsignalering slimmer en sterker ingezet worden. De basis voor gelijke kansen begint immers al ver voor de schoolleeftijd, door de taal, veiligheid thuis, sociale vaardigheden etc.

#### It takes a village...

Jeugdprofessionals constateren (ook als zij met oudere jeugd werken) dat problemen vaak al heel vroeg beginnen. Vanuit de gedachte: *it takes a village tot raise a child* zou de wijk veel kunnen betekenen in het voorkomen van problemen. Opgemerkt wordt dat de geboorte van een kind als verbindende factor kan werken in de wijk, zo'n gebeurtenis spreekt immers veel mensen aan. Er wordt gebrainstormd over hoe mensen zich meer betrokken kunnen voelen bij de zorg voor en opvoeding van kinderen in de buurt, niet belerend maar belangstellend. Tilburg kent al zulke leefgemeenschappen in bepaalde wijken. Het devies is: investeren aan de voorkant.

Als voorbeeld wordt gekeken naar het programma Children's Zone in Rotterdam. Dat bestaat uit vijf hoofdlijnen: samenwerking scholen met partners (werkgevers, wijkteams), doorlopende leerlijn (warme overdracht, talentklassen, taal- en rekeneffect, loopbaanoriëntatie), meer kwaliteit (professionalisering, kleine scholen) en kwantiteit (6 uur per week extra les), thuisbasis op orde en ouderbetrokkenheid. De kinderen hebben eigen mentoren, dit zijn studenten van de Hogeschool. Het idee van Children's Zone is dat in een hele wijk op alle vlakken ingezet wordt om het leven én leren van kinderen en jongeren te verbeteren. Een holistische interventie in de volle breedte: buurt, familie, school, vrije tijd etc. Wat we van dit programma kunnen leren:

- Doorwerking in de hele buurt. Op deze manier bereik je voldoende kinderen om de cultuur van een gemeenschap te beïnvloeden. Zo wordt tegelijk de fysieke en sociale omgeving aangepakt én worden programma's opgezet die groot genoeg zijn om tegemoet te komen aan de lokale nood.
- Creëer goede, toegankelijke programma's en scholen en zorg ervoor dat deze verbonden zijn met elkaar. Op deze wijze is er een ononderbroken stroom van steun voor de kinderen, startend bij prenatale programma's voor ouders tot en met steun voor jongeren die afstuderen en werk gaan zoeken. Belangrijk is dat naast een belangrijk luik voor onderwijs, ook programma's zijn voor het steunen van de families en de bredere samenleving.
- Een derde pijler is het bouwen aan een gemeenschapsgevoel tussen bewoners, instellingen en belangrijke partners die samen een omgeving creëren die noodzakelijk is voor de gezonde ontwikkeling van kinderen.
- Het evalueren van resultaten van programma's, het geven van feedback en bijsturen van programma's is cruciaal.
- Het cultiveren van een cultuur van succes is uitermate belangrijk. En dit op verschillende niveaus van leiderschap, teamwork, individuele acties etc.

### C. VAN 40 NAAR 52 WEKEN 'LEREN'

Leren gebeurt niet alleen binnen schooltijd. Kinderen leren altijd en overal. Investeren in gezondheid van kinderen/jeugd vraagt om andere methoden, die niet vóór maar mét hen bedacht worden. Hierbij kun je denken aan de inrichting van een openbare ruimte die prikkelt om te sporten en bewegen (bijvoorbeeld urban sports, spelletjes verwerken in voetpaden/parkjes) en elkaar te ontmoeten, veel meer gebruik maken van on- en offline gaming etc. Ook de Integrale Kind Centra kunnen 'binnenschools leren' aanvullen met 'buitenschools leren', het hele jaar rond. Bijvoorbeeld door, naast het bieden van onderwijs/kinderopvang, samen te werken met buurtsportmedewerkers, kinder- en jongerenwerk, IMC weekendschool, sportverenigingen etc.

#### School en wijk verbonden

De Campus BELOVEN is in oprichting (fusie uit twee scholen). Deze campus wordt letterlijk, via het speelplein, en figuurlijk verbonden met de wijk. Daardoor staat het kind centraal staat en wordt het binnenschools en buitenschools leren verbonden. De GGD juicht dit toe, vooral ook omdat dit het gezonde buitenspelen stimuleert.

#### De taal spreken

Aan de orde komt ook het probleem van niet of nauwelijks Nederlands spreken. Men noemt een voorbeeld van een Groep 1 met 14 kinderen, waarvan er slechts 3 goed Nederlands spreken. Er zijn gesprekken met de peuterspeelzalen en consultatiebureau's om te bekijken of hier eerder ingegrepen had kunnen worden. Het IMW komt op school en dat blijkt een meerwaarde te hebben. Hoe maak je ouders duidelijk dat kinderen al direct op achterstand staan als zij de taal niet spreken? Het Nederlands niet voldoende beheersen heeft bovendien aantoonbaar grote invloed op de CITO-scores en dus op de schoolkeuze, werk etc.

